4 పేజీలు అణా: ప్రారంభం 1930 R. No. M. 3152.

జమీన్‌రైతు

"Zamin Ryot" Nellore.
(A National Kisan Weekly)

సంపాదకుడు: నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

సంపుటం 12	శుక్రవారము : నెల్లూరు : 31—10—41	సంచిక 44

హిందూ, మహమ్మదీయ గలాటా

ఇండ్ల దహనం, బాకుపోట్లు, చావులు,

అధికార్ల పక్షపాతం, ఇంకా - ఇంకా -

[మా ప్రత్యేక విలేకరి]

దెబ్బలు - బాకుపోట్లు

కలువాయి వాస్తవ్యుడు కొర్రపాటి గోవిందు అనే విశ్వబ్రాహ్మణ్ణి బారకాసులో 25 తేది మధ్యాహ్నం మహమ్మదీయులు కొట్టి పారిపోయినారు. ఇది కలువాయి పార్టీలకు సంబంధించినదిగా చెప్తారు. జవ్హారిలాల్ రోడ్డులో జట్కాతోలే మహమ్మదీయుడిని హిందువులుకొట్టారట.

25 తేది సా॥ యడవల్లి సీతారామయ్యగారిని (పెన్షనర్) పవర్ హవుస్ రోడ్డువద్ద మహమ్మదీయులు కత్తితో చెవ్వుదగ్గర పొడిచారు.

25 తేది సా॥ ఆంజనేయస్వామి దేవాలయం వద్ద ఒకమహమ్మదీయుని హిందువులు కొట్టినారట

26 తేది రంగనాయకుల పేటలో ఒకవర్తకుడు బజారును వెతుకుంటూపోగా తమఇంటివద్దవున్నది రమ్మనిచెప్పి మహమ్మదీయుల తమలోపలికి లాగి కొట్టారట.

26 తేది కోర్టు అమీనా సత్యనారాయణను కూరగాయలు తెస్తుంటే హైలువద్ద మహమ్మదీయులు పొడిచారు. ప్రాసస్ సర్వర్ అప్పయ్యను రాళ్లతో కొట్టారు.

26 తేది యిద్దరు కలెక్టరుఆఫీసు గుమాస్తాలను కొట్టినారు.

ఈతేదిన్నే మ్యాల్ల డి. యిన్స్పెక్టరు కాలిదాసు వెంకటప్పయ్యగారు కూరగాయల మార్కెట్టుకు పోగా ఒకమహమ్మదీయుడు వీరిని కత్తితో పొడిచాడు.

26 తేది మధ్యాహ్నం ట్రంకురోడ్డు నుంచి దండువారివీధికి పొయ్యేచోట ఒక మహమ్మదీయుణ్ణి కొట్టారు.

27 తేది ఉదయం కుమ్మరవీధిలో పెళ్లూరు వీరయ్యను మహమ్మదీయులు పొడిచారు అతను చనిపోయినాడు. వీరయ్య అన్ననుకూడా కొట్టినారు. పులికంటి శేషయ్య మామనుకూడా పొడిచారట.

వకీళ్లకు దెబ్బలు

సంగోలు వెంకటరంగయ్య పంతులు, వెల్లంకొండ వరదాచార్యులవారు కోర్టునుండివస్తుంటే మహమ్మదీయులు రాళ్లతో కొట్టారు.

కారు ముట్టడి

26 తేది ప్రిన్సిపల్‌విచారణకు పోయి వస్తుంటే హిందూసభా ప్రెసిడెంటు పైడా సుబ్బరామయ్య కారును బారెక్సులో మహమ్మదీయులు ముట్టడించారు. స్పీడ్ గా వెళ్ళినందున తప్పించుకొన్నారు.

28 తేది మొత్తం 24 మందికి దెబ్బలని తెలుస్తున్నది.

పోస్టాఫీసు మీద రాళ్ళు

పెద్ద పోస్టాఫీసు మీద 26 తేది రాళ్ళు పడినవట.

చాకలవీధి గలాటా

26 తేది పగలు 3 మార్లు మహమ్మదీయులు ఈ వీధిమీదకు పోట్లాటకు వచ్చారు. రాళ్లవర్షం పూర్తిగా కురిసింది. ఒకటి రెండు హిందువుల ఇండ్లు దోపిడీకూడా జరిగింది. 3-వ దఫా డిప్టీ కలెక్టరు డిప్టిసూపరింటు వచ్చి రిజర్వుపార్టీని అక్కడ కావలావుంచిన తర్వాత అల్లరిలేదు. మొదటనే ఈ మాట అధికార్లకు చెప్పితే చెవికెక్కలేదు. ఈ గలాటాలో మంగమ్మ అనే ఆమెకు కాలిమీద మంచిరాళ్ళదెబ్బలు తగిలినవి. వందలకొలది వచ్చిన మహమ్మదీయులు తప్పించుకొన్నారు. హిందువులపక్క 4 గురిని అరెస్టుచేశారు. మహాలక్ష్మమ్మ దేవాలయాన్ని కొట్టారు.

*

27 తేది నెల్లూరు పెద్దస్టేషనుకు ఉత్తరప్రక్క రైల్వే పట్టాపాపు తూర్పు ప్రక్కన ఒక హిందూ బిక్షగాడిని (యితని పేరు తెలియదు. గూడూరువాస్తవ్యుడని అంటున్నారు) రైల్వే నౌకరి అయిన అబ్దుల్ రహిమాన్ అనే మహమ్మదీయుడు పొడిచాడని అతన్ని అరెస్టుచేశారు. ఆ బిక్షగాడు చచ్చాడు.

సారాయి అంగడి లూటీ

28 తేది రాత్రి డైకస్ రోడ్డులో వుండే నెం 3 వ సారాయి అంగడిని మహమ్మదీయులు దోపిడిచేసి 3 గాలాల సారాయి తాకేసినారు.

29 తేది సాయంత్రం ఆంజనేయస్వామి దేవాలయము ప్రక్కన ఒక మహమ్మదీయుడిని కొట్టినారట.

అద్యతుంవారివీధివాస్తవ్యుడు మున్సిపుగానుగ యల్లమందారెడ్డి బండిమనిషి, గడియా కొండయ్య 29 తేది ఉదయం బజారునపోతుండగా టవున్ పోలీసుస్టేషనుకుఉత్తరంగా 20 గజాలలో మహమ్మదీయులు అతనిని విపరీతంగా మర్దించి పంపినారు. పోలీసుస్టేషన్ ప్రక్కనే యిలా జరుగుతుండడం చిత్రంగాయుంది. 10 మందికి పైగా ఒకచోట చేరకూడదనే 144 సె॥ మహమ్మదీయులకు వర్తించదేమో? టవున్ స్టేషన్ చుట్టుప్రక్కల వందలకొలది మహమ్మదీయులు మూగియుంటుంటే యీ 144 సె॥ వారినేమి అనడం లేదు.

29 తేది ఉదయం శిఖరంవారివీధి వాస్తవ్యుడు భండారం సుబ్బయ్యశెట్టి బారకాసు మీదుగా చాకలివీధికి పోతుండగా మహమ్మదీయులు కొట్టినారు.

29 తేది రాత్రి స్టవునసుపేటలో ఒక మహమ్మదీయుణ్ణి బరిశతో పొడిచారట.

దోపిడి

26 తేది రాత్రి కామాటివీధి లోపలవుండే గునుపాటివారి సందులో 3 యిండ్లు వైశ్యులవి దోపిడి జరిగింది. మరొక ఆచార్యులగారి యింట్లో కూడా ధాన్యం దోపిడి జరిగిందట.

దాడివారివీధిలో చాలాఇండ్లు దోపిడిపోయినవి. ఆ వీధిలో చాలామంది కాపురాలు లేచిపోయినారు. యీవీధి కాపురస్తుడు పోస్టుజవాన్ బి ఆనంతరామసింగు ఇల్లుకూడా లూటీచేయబడ్డదట.

25 తేది స్టోర్‌హవుసు పేటలో మహమ్మదీయ బంకులు రెండు పడగొట్టబడినవట.

ఇండ్ల దహనం

	ఇండ్లు
నవాబ్ పేట పోలీసు స్టేషన్ యిలాకా స్టోర్‌హవుసు పేట పోస్టాఫీసువద్ద 26 తేది—	13
చెట్టిగుంట రోడ్డులో 28 తేది—	8
30 తేది—	20
ఉదయగిరివారితోటలో 27 తేది—	16
పప్పులవీధిప్రక్క గులామ్‌లీఖాన్ తోటలో 27 తేది—	10
మైపాడు రోడ్డువద్ద 28 తేది—	3
సుబేదారు పేటలో 29 తేది మధ్యాహ్నం	3
మొత్తం	71

యీ యిళ్లు అన్నీ మహమ్మదీయులవేను. యివన్నీ పూరిగుడిసెలు పూరిపాకలుగా వున్నవి. యీ యిండ్లలోనుండి యింతకుముందే మహమ్మదీయులు లేచిపోయివున్నారు.

టవునులో

కామాటివీధిలో మొత్తం దహనమైన యిండ్లు మొత్తం	20
వీటిలో హెచ్చు సంఖ్య హిందువులవి.	
సంతపేట మార్కెటువద్ద కట్టెలకొట్టు	1
దానిప్రక్కన పూరిపాక.	1
ముత్తుకూరుగేటువద్ద పూరిపాకలు మొత్తం (మహమ్మదీయులవి.)	10
29 తేది రాత్రి శిఖరంవారివీధిలో మసీదువద్ద హిందువుల కట్టెలకొట్టు	1
మూలపేట పాతపోలీసు లైనువద్ద	3
యివి మహమ్మదీయులవి వీటిలో కాపురంలేరు.	
శ్రీరంగరాజపురంలో 27 తేది కట్టెలకొట్టులోని మహమ్మదీయ పాక	1

యివిగాక అక్కడక్కడా చాలాపాకలు తగులబడినవి. మహమ్మదీయులు ఖాళీ చేసిపోయి వారే తగులపెట్టుకుంటారనే వదంతిమాత్రం హెచ్చుగా వుంది.

[కొరవ ఆఖరుపేజీలో]

—రాజీ ప్రయత్నాలు—

దశాదాగలాటాలతర్వాతను, హిందూ మహమ్మదీయ గలాటాలకుముందున్నూ, ఇరుపక్షాలకు రాజీచెయ్యాలని శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు, డా॥ రామచంద్రారెడ్డిగారలు ప్రయత్నించారు. కాని ఇరుపక్షాలవారికున్న ప్రిస్టేజిలు అంగీకారం సంపాదించాలేదు. పైన వారిప్రయత్నానికి కొందరు నవ్వారు, కొందరు దూషించారు. అపకీర్తఫలం ముట్టుకొని లాభంలేదని వారు ప్రస్తుతం విరమించుకొన్నారు.

కాని కౌరవసైన్యాన్నంతాహతమార్చి కొల్లకొలది పునిత్రస్త్రీల తాళిబొట్లు తెంచి, దిగ్విజయాన్ని పొందిన ధర్మరాజు చివర ఏమి చింతించాడో ఆలోచించండి. ప్రిస్టేజి అనేది యిరువురు ఉపసంహరించుకొంటేనేగాని యిలాటి రాజీకి ప్రయత్నించవచ్చు.

★

మిషన్ హైస్కూలు ప్రిన్సిపాల్ పీటర్ మెక్ ద్వారా మొన్న మొన్న కొంత రాజీ ప్రయత్నాలు జరిగినవట. కాని ఫలించలేదు.

★

అసలు జిల్లా అధికార్లు మారనిదే ఈ ప్రయత్నం సాగడం దుస్సాధ్యమే!

—నిష్పాక్షికుడు.

పాఠకులకు మనవి

హిందూ-మహమ్మదీయ గలాటాల వల్ల కంపోజిటర్లు రావడానికి వీలు కాలేదు. అందువల్ల యీ వారం 4 పేజీలు మాత్రమే ప్రకటించ గలిగినాము. పాఠకులు క్షమించ ప్రార్థన.

—మేనేజరు.

జమీన్ రైతు

31-10-1941

నెల్లూరు కల్లోలము

“రెండు వేల సంవత్సరాల వరకు జ్ఞాపకముండేట్టు చేస్తాను”—

ఈ మాటలు మావిగావు. జిల్లాను ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యంక్రింద పాలించే కలెక్టరు కరంతుల్లా ఐ. సి. యస్. గారివి. అవి ఎందుకోసం ముందుగా ఉచ్ఛరించబడ్డా, దానిఫలితాన్ని చరిత్రకారుని వాఖ్యలోమాత్రిం సువర్ణక్షరాలతో లిఖింపబడక తప్పదు.

బ్రిటీషుపాలన ఏర్పడ్డతర్వాత యిప్పటి వరకు యింత పెద్ద ఘోరకల్లోలం ఇచ్చట జరిగిఎరుగదు. 1919, 1926 లలోగూడా ఒక ఉత్సవసందర్భంలో తాత్కాలికంగా జరిగిందేగాని ఇన్ని దినాలు, ఇంతపెద్దకల్లోలం జరిగి ఎరుగదు.

ఈ కల్లోల ఫలితంగా ఇప్పటి వరకు 62 మంది గాయపడ్డారు, ముగ్గురు చచ్చారు. ఇంకా కొందరు మరణశయ్యపైనున్నారు. చిన్న గుడిశలుగాని, పూరిఇండ్లుగాని షుమారు వందవరకు కాల్చివేయబడినవి. 6 ఇండ్లు లూటీచేయబడినవి. వేలకొలది పైటగ్రామాలకు వెళ్లి తలదాచుకొంటున్నారు. బజార్లు మూతబడినవి. పనులు సాగుటలేదు. స్కూళ్లు, కాలేజీలు మూసినారు. పబ్లికు ఆఫీసులకు గుమాస్తాలు వెళ్లుటలేదు. దొడ్లు యెత్తుట లేదు. వీధులు వూడ్చుటలేదు. మజ్జిగ, కూరగాయలు సైతము దొరుకుట లేదు. కూలీచేత జీవించే పాటకజనం క్షుద్బాధచేత, భయంచేత క్రుగ్గిపోతున్నారు. పబ్లికువీధుల్లో ప్రజలు బాహాటంగానడవడంలేదు. సామాన్య ప్రజల సంగతెందుకు? కలెక్టరాఫీసు గుమాస్తాలు దెబ్బలుతిన్నారు. కోర్టు అమీనాలు, ప్రాసెస్‌సర్వర్లు పొడవబడ్డారు. పెన్షన్‌దార్లు ఘరాతచేయబడ్డారు. జిల్లాబోర్డుఆఫీసుముందునిన్నటిరోజు మహమ్మదీయ రౌడీలు గేటులో నిల్చుంటే ఆఫీసంతా దద్దరిల్లిపోయింది. జిల్లాబోర్డు ఆఫీసుకువస్తున్న గుమాస్తాను పొడవబోయినారు. మొన్న రాత్రి ఒక సబ్ ఇన్స్పెక్టరును మహమ్మదీయుడు పొడవబోగా తృటిలో తప్పించుకొన్నాడు. మొన్న ఉదయం టవున్ పోలీసుస్టేషన్‌కు పదిగజాల్లో వస్తున్న పౌరుడు చావుదెబ్బలు తిన్నాడు. రెండురోజులక్రిందటరాత్రిబస్సుల్లో మహమ్మదీయులను తెచ్చి దింపడం, కనుక్కొని తరుముకోగా ఆ వ్యక్తులు కలెక్టరు బంగళావరణంలో దూరడం, ఆ వ్యక్తుల టోపీమాత్రం దొరకడం ఇది జడ్జీగారికి స్వయంగా తెలిసిన విషయమే. నెంబర్లు, లైట్లులేని కొన్ని బస్సులు మహమ్మదీయ రౌడీలను తెచ్చి అక్కడక్కడా దింపుతుండడం గూడా జడ్జిగారి నోటీసుకువచ్చిన విషయమే. నిన్నపట్టపగలుకోర్టువద్ద హిందుమహాసభకారులో వకీలు వస్తుండగా ఆయుధాలతో మహమ్మదీయరౌడీలు ఆ కారును అడ్డగించడం, ఆ సమయానికే వెనుకప్రక్క కొందరు మహమ్మదీయులనుయెక్కించుకొని బస్సురావడం, అందులో ముగ్గురు రిజర్వు కానిస్టేబిల్సుగూడా ఉండడం, ఇదంతా జిల్లా జడ్జీ, కోర్టుమునసబ్‌లు తమకండ్లతో ప్రత్యక్షంగా చూచిన విషయమే! ఈలా నెల్లూరు పౌరుల, అధికారుల, ధన - మాన - ప్రాణాలకు రక్షణలేనివిధంగా జరుగుచున్నదంటే అధికారుల అసమర్ధతను, ఏవిధంగా గర్హించినను తీరదు. అధికారులు ఒకపక్షం వహించి చేస్తున్నారనే వదంతులేగాక ప్రత్యక్ష నిదర్శనాలుగూడా అనేకమున్నవి. అధికారులు నిష్పాక్షికంగా ప్రవర్తిస్తే 24 గం॥ లలోనే సరుదుబాటు చేయవచ్చు. సర్కిల్ యిన్స్పెక్టరు చేస్తున్న పాక్షికచర్య క్షంతవ్యంకాదు. డి. యస్. పి. తనబంగళావదలి టౌనులో తిరిగాడా? గలాటాప్రదేశాలు చూచి తగు రక్షణ చేశాడా? ఆయా ప్రాంతం పౌరపెద్దలు చెప్పేది విన్నాడా? ఏమి లేదు. పౌరులు ఈ క్షణానికి గూడా టౌను స్టేషనుకు వెళ్లి రిపోర్టు చేసుకునేంత స్థితిలోలేదు. స్టేషన్ చుట్టు ప్రక్కల వందలకొలది మహమ్మదీయులు ఎప్పుడూ రోడ్లో ఉంటుంటారు. పత్రికా విలేఖరులుస్టేషనుకువెళ్లి నిజ వర్తమానాలను కనుక్కోవడానికి గూడా భయపడి అక్కడకుపోలేకున్నారు. బారకాసు, పైసరోడ్లలోనిరంతరం దుండగాలు, వీరవిహారణ జరుగుతుంటే ఇంతకాలం తగిన బందోబస్తు వేయకపోవడం అసమర్థతా నిదర్శనం. డాక్టర్ అబ్దుల్‌సలాంగారికి మాత్రం పోలీసురిజర్వును కావలాకు యిచ్చి, కలెక్టరు ఆఫీసులు, కోర్టులు, జిల్లాబోర్డుఆఫీసు, ఎజుకేషన్ ఆఫీసు, ఇంపీరియల్ బ్యాంకుకు పోవుటకు మార్గమైన బారకాసులో తే 30 ది సాయంత్రంవరకు తగిన బందోబస్తు వేయకపోవడమంటే ఎంతఅజాగ్రతో, ఎంతచేతగానితనమో గమనించవలెను.

శాంతిరక్షణలు వెంటనే కావాలంటే ఇద్దరు జిల్లాఅధికార్లను తక్షణం మార్చవలెను. సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు థామన్‌గారికి వేరేపని చూపవలెను. టవున్ స్టేషన్‌లో వుండే సబ్ ఇన్స్పెక్టరు అబ్దుల్‌ఖాదర్‌గారిని ఉదయగిరి దుర్గం పంపవలెను. నజీరియాబస్‌సర్వీస్ మీద కంట్రోలు పోలీసు తీసుకోవలెను. పైకనరోడ్డుద్వారా మూలపేటకు పోవు రహదారిని బాహాటంగా స్త్రీలు, పిల్లలు, పోవుటకు భయంలేనివిధంగా చేయవలెను. బజారులో దక్షిణం మార్కెటు మొదలు, ఉత్తరం సంతపేటవరకు ప్రతివీధికలిసేచోట ఇరువురు రిజర్వు కానిస్టేబిల్సును వేయవలెను. ప్రతి మసీదువద్దనున్నూ పోలీసు పహారాపెట్టవలెను. ఈ విధంగా చేసినచో భయోత్పాతాలుతగ్గి, బజారులు తెరిచి మామూలు పరిస్థితులకు రావచ్చును.

అసిస్టాంటు సూపరెంటు ముర్రీ వచ్చిన తర్వాత స్వయంగా ఆయాప్రదేశాలు తిరిగి కొన్ని సంరక్షణ ఏర్పాట్లుచేస్తున్నాడనీ, నిష్పాక్షికంగా ప్రవర్తిస్తున్నాడనీ తెలుస్తున్నది. వారికైనా సంపూర్ణాధికారాలుండి పై మాసూచనల నమల్లో బెట్టినయడల వెంటనే ప్రజల్లో భీతితొలగి మామూలు కార్యక్రమం సాగవచ్చును.

ఇది తాత్కాలిక విషయం. శాశ్వితంగా హిందూ-మహమ్మదీయ ఐక్యత విషయం ఆలోచించవలసి యున్నది. ఆ మాటలు మాట్లాడుటకైనా నేడు అదనుగాదు. ప్రజల విశ్వాసాన్ని గోల్పోయిన జిల్లాఅధికారులు వెంటనే మారవలెను. నాయకత్వంకోసం ప్రజల ఇష్టప్రకారం ఎగిరేపద్ధతిగాకుండా సాధకబాధకాలు ప్రజలకు బోధించి ప్రజలను తమ మాటమీదకు త్రిప్పుకొనే నాయకులుకావలెను. ఇరుపక్షాలలో ఈరెండు ఏర్పడనిదే రాజీ అసంభవము. ఐనను ఆ సాధక బాధకాలు మరొకమాటు చర్చిద్దాము.

—

పట్టపగలు కోర్టు వద్ద హిందూ మహాసభ కారును రౌడీలు అడ్డగించుట.

30 తేది పగలు 1 గంట ప్రాంతంలో జిల్లా జడ్జికోర్టులో బెయిల్ అప్లికేషన్లమీద ఆర్గుమెంటు జరుగుతున్నది. ఏదో కాకితాల కోసరం వకీలు రాధాకృష్ణయ్యగారు పూల్బ్లోకివెళ్ళి కారులో కోర్టుకు వస్తున్నారు. కారు కోర్టుసమీపానికి వచ్చేటప్పటికి కొందరు మహమ్మదీయ రౌడీలు కర్రలు, కత్తులు, ఈటెలతో, కారును అడ్డగించారు. వెనకప్రక్క కొందరు మహమ్మదీయులు యెక్కినబస్సు, ఈకారును తరుముకుంటూ వస్తున్నదా అన్నట్లు వెనుక వెన్నంటి వస్తున్నది. మిద్దెమీద కోర్టులోఉన్న యిద్దరు జిల్లామునసబులు ఈ దురంతాన్ని చూచి దిగివచ్చి గద్దించారు. ఇంతలో హిందూ మహాసభకారు అతివేగంగా కోర్టు ఆవరణం లోపలికి వచ్చివేసింది. వెనుక వస్తున్న బస్సును అధికార్లు ఆపించారు. ఆ బస్సు నెం. M. D. L 114. నజీరియావారిది. జడ్జిగారుగూడావచ్చారు. కారునుఅడ్డగించిన రౌడీలు కోర్టు కాంపౌండు ప్రక్కన పోయినారు. వారి వద్దఉన్న ఆయుధాలను పబ్లికు ప్రాసిక్యూటరుగారు గూడా చూచారు. ఆగిన బస్సులో ముగ్గురు రిజర్వు కానిస్టేబిల్సున్నూ, పదిమంది మహమ్మదీయులున్నూ ఉన్నారు. కానిస్టేబిల్సును అడిగితే బస్సుగ అధికార్లు సంతపేటకు తెమ్మంటే తీసుకపోతున్నా మన్నారు. సంతపేటకైతే వెనక్కు పోవలెగాని ముందుకెందుకు పోతున్నదంటే సరియైన జవాబు లేదు. ఆ మహమ్మదీయులెవరు అని కానిస్టేబిల్సును అడిగితే, బస్సువస్తుంటే ఎక్కారు, వారెవరో తమకు తెలియదు అన్నారు. ఆమహమ్మదీయులను ప్రశ్నిస్తే తలా వక సమాధానము చెప్పారు. ఇంతలో కోర్టులోనుండివచ్చిన మహమ్మదీయవకీలు అన్సారీగారు ఆ మహమ్మదీయులు తనకోసరము వచ్చారు అని చెప్పినారట. ఈసందర్భంలో 14 కర్రలు దొరికినవి. జడ్జీరూములో భద్రముచేసి ఉన్నవి. కోర్టులోఉన్న సబ్ యిన్స్పెక్టరు కన్నిబాబుగారికి వకీలు రాధాకృష్ణయ్యగారు ఈ సంగతి రిపోర్టు యిచ్చినాడట.

ఆ మహమ్మదీయులలో ఒక వ్యక్తి కోర్టు హెడ్ గుమాస్తా రూములోకి పోయినాడట. ఎందుకు వచ్చినావంటే పాయిఖానాదొడ్డి అనుకొని వచ్చినానన్నాడట. ఆ మహమ్మదీయుని పాయిఖానాదొడ్డిలో కుర్చీలు, బల్లలు, టైపురైటింగ్ మిషనులు, పంకాలు, రికార్డు వగయిరాలుంటవి కాబోలు? అవి తొందరలో చెప్పిన చిత్రభ్రమ మాటలు.

★

కొన్ని ప్రశ్నలు.

కానిస్టేబిల్సు చెప్పినప్రకారం సంతపేటకు ఉత్తరంగా పోవలసిన బస్ దక్షిణంగా పోవడానికి కారణమేమి?

అధికార్ల వుత్తర్వుతో కానిస్టేబిల్సు తీసుకపొయ్యే బస్‌లో వాండ్లఅనుమతి లేకుండా మహమ్మదీయులు ఎందుకు ఎక్కారు? ఎట్లా యెక్కనిచ్చారు?

వకీలు అన్సారీ కోసరం మహమ్మదీయులు బస్సులో వచ్చింది నిజమైతే కోర్టువద్ద నిలవాలెగదా, అధికార్లు బస్సుఆపేటంతవరకు బస్ నిలవలేదు కారణమేమి?

ఇంతకు ఉండే వదంతులేమంటే! కారును అడ్డగించడానికి ఆయుధాలతో కొందరు అడ్డము వచ్చేట్టున్నూ, వాళ్లు కారునుఅడ్డగించి దానిలో వున్నవారిని ఘాతపరిచినతర్వాత వాళ్లను ఎక్కించుకొని పారిపోవడానికి బస్సు వెంటనే వచ్చి ఉంటుందనీ ఊహను. ఆది హిందూమహాసభకారు కాబట్టి దానిలో సైదా సుబ్బరామయ్య ఉంటాడనే ఊహతో అడ్డగించి ఉంటారు కాబోలు.

—మా విలేఖరి.

నెల్లూరుకు బోగ్‌గారి రాక.

నెల్లూరు నుండి హిందువుల తరఫున ఆమంచర్ల కృష్ణరావు పంతులు, పి. మాలె కొండయ్య, బి. రామస్వామయ్య, అష్టకాల పట్టాభిరామయ్య, యడ్లపల్లి జయరామయ్య, అయితా రామయ్య, ఒవ్వేటి విశ్వనాధరావు గారలు మదాసును వెళ్ళి గవర్నరుయొక్క ప్రధాన అడ్వయిజరు జార్జి బోగ్ గారితో నెల్లూరు అల్లకల్లోలమును గూర్చి నివేదించి ఒకమాటు నెల్లూరు వచ్చి చూచి పోవలెనని కోరిరి.

బోగ్ గారు 31 తేది మధ్యాహ్నం యక్స్‌ప్రెస్‌లో నెల్లూరు పరిస్థితులు చూచి అప్పుడే తిరుగా వెళ్లిరి.

జడ్జి కోర్టులో జామీను

అరెస్టు అయినవారిలో 80 మంది తరఫున పెట్టిన బెయిలు అప్లికేషన్ జడ్జిగారివద్ద 30 తేది విచారణకు వచ్చెను. జడ్జిగారు జామీను పిటీషనుపై డిష్ట్రిక్టు కలెక్టరు 112 సెక్షను క్రింద చర్యపుచ్చుకొని పూచీమీద ముద్దాయిలను వదలవలసినదనియు, అట్లు చేయనిచో జిల్లా కోర్టులో తర్వాత పిటీషను పెట్టవచ్చుననియు, ఉత్తర్వు చేసిరి.

★

సబ్ మేజిస్ట్రేటు, డిప్టి మేజిస్ట్రేటు గారలు తమ ఆఫీసులలో ఉండక పోలీసు స్టేషన్లలో ఉండుటవలన బెయిల్ అప్లికేషన్ కాపీ దరఖాస్తులకు యిబ్బందిగా వున్నదనియు, హిందువుల ప్లీడరు రాఘవయ్యగారు జడ్జిగారికి చెప్పగా కార్యనిర్వాహక వర్గంపై తనకధికారం లేదన్నారు.

పోలీసువారి లెక్కప్రకారం

ఇప్పటివరకు అరెస్టులు		108
ఇందులో 10-12 మంది మాత్రమే మహమ్మదీయులు. తక్కినవారు హిందువులు.		
గాయాలు తగిలినవారు		62
ఇందులో హిందువులు	31	
మహమ్మదీయులు	31	
చచ్చినవారు		3
ఇందులో హిందువులు	2	
మహమ్మదీయుడు	1	
లూటీలుజరిగిన యిండ్లు		6

ఆత్మ హత్య

కటారి పాలెంలో మండా వెంకటమ్మ 28 రాత్రి భావిలో బడి చనిపోయింది. ఆత్మహత్యయంటున్నారు.

వేగూరు సమ్మె

వేగూరుసమ్మె సందర్భంలో యం. బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు 3 రోజులక్రిందట అరెస్టుచేసి కావలికి తీసుకొనిపోయిరి.

జిల్లాబోర్డు ఆఫీసు అలజడి

30 తేది జిల్లాబోర్డు గుమాస్తా వెంకటేశ్వర్లు ఆఫీసుకు పోతుంటే పాతపోష్టాఫీసువద్ద కాలిబాట దగ్గర మహమ్మదీయులు ఆయనను పొడవబోయినారు. ఇంతలో ఎదురుగుండా జిల్లాబోర్డు ఉంజనీయరు ఆఫీసు మహమ్మదీయ జవానులు "అమాకారే" అంటే వదిలివారు. ఆ జవానులు ఆయనన్నా వెనక్కు పంపారు. తక్కిన బోర్డు గుమాస్తాలంతా వకటిగాకలిసి ఆఫీసుకుపోయినారు. వీరు లోపలకు పోయిన తర్వాత 12 గంటలప్పుడు కొందరు మహమ్మదీయరౌడీలు గేట్లో చేరినారు. భయపడి పోలీసుసహాయం పంపమని స్టేషన్‌కు ఫోన్ చేస్తే అక్కడ సహాయంచేయుటకు ఎవ్వరూ లేరన్నారట. సూపరెంటుగారికి ఫోన్ చేస్తే జవాబే లేదు. తర్వాత ఏదో ఒక కానిస్టేబిల్ సాయంతో గుమాస్తాలు, సెక్రటరీ, బ్రతుకు జీవుడాయని ఇల్లు చేరారు. నిజంగా రౌడీజమే ఏమన్నా జరిగిఉంటేదిక్కేముంది? ఇలా వుంది పోలీసు రక్షణ. —మా విలేఖరి.

సలాంగారికి పోలీసు

అబ్దుల్ సలాంగారి సంరక్షణార్థం పోలీసు రిజర్వు యిచ్చారు. ఆ పోలీసు అక్కడకంటే బారకాసులోనో, దైనసరోడ్డులోనో వేసిఉంటే ఎన్నో అల్లరులు ఆణచడానికి వీలుండేది. మరి అధికార్ల అసమర్థతకు, పక్షపాతానికి యిదొక నిదర్శనం.

సావర్కారుగారి ప్రకటన

నెల్లూరు హిందువులకు అందరు తోడ్పడండి.

నెల్లూరు హిందువుల హక్కులు రక్షించడానికి మద్రాసు హిందువులు ప్రభుత్వంమీదవత్తిడి తీసుక రావలెనని అఖిలభారత హిందూ మహాసభాధ్యక్షుడు వినాయక దామోదర్ సవర్కార్ గారు బొంబాయినుండి 29 తేది ఈప్రకటన చేసిరి.

"మద్రాసు రాష్ట్రంలోని హిందూనాయకులు సేవకులు, నెల్లూరువెళ్లి అక్కడ మనసోదరులకు నైతిక, వస్తురూపంగా సహాయపడాలె. తమ హక్కుల కోసరం ప్రయాసపడుతున్న హిందువులకు హిందూ, క్రైస్తవ, ఇతరపత్రికలన్నీ పాటుపడాలె. బహిరంగసభలు జరుపండి. నెల్లూరు సమస్య భారతసమస్యకు అగ్నిపరీక్ష.

నెల్లూరు గలాటా వార్తలు.

కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు 28, 29, 31 తేదులు మూశారు.

★

సోమవారం వరకు ప్యాక్టరీలు మూశారు.

★

ఇంపీరియల్ బ్యాంకి క్యాషియరును 30 తేది ఆఫీసుకు పోతుంటే మహమ్మదీయులు తరుముకున్నారట.

★

29 తేది వకీలు గుమాస్తా కోర్టుకు వెళ్ళుతుండగా కాలేజికి పడమరగా ఉండే బంగాళాలో నుండి మహమ్మదీయులు 4 గురు కత్తులతో బైటకువచ్చారట. ఆ గుమాస్తా దారిన బోతున్న కారును ఆపేవరకు ఆ మహమ్మదీయులు తిరుగా ఆ బంగళాలోకి పోయినారట.

ఆ బంగాళాలో రిటైర్డు డిష్ట్రిక్టు కలెక్టరు శ్రీ మొహియుద్దీన్ గారున్నారు. ఆ బంగాళాలోకి యీ దుండగీండ్రు పోవడానికి కారణమేమి?

28 తేది చాకలివీధి గలాటా సందర్భంలో గూడా కొందరు సాయుధపాణులైన మహమ్మదీయులు ఈ బంగళాలోఉన్నట్టు కొందరు చూచారట.

ఈ బంగళాలోనూ 828 నెంబరు హిందూ కానిస్టేబిలుమీద రిపోర్టుచేసి మార్పించింది.

30 తేది సాయంత్రం 6 కు తూలపేట మాదిగవాడవద్దకు బస్సులో కొంతమంది మహమ్మదీయులువచ్చిదిగి మాదిగయిళ్లు గిరులపెట్టిరి. 7 యిళ్లు దహనమైనవట.

31 తేది వుదయం మునిసిపల్ ఆఫీసుమీదకు షుమారు 30 మంది ముస్లీములు వచ్చినట్లును, అక్కడవుండిన పోలీసు హెడ్‌కానిస్టేబుల్ వారిని మందలించగా తిరిగివెళ్లినట్లును ఆఫీసువారు ఆకానిస్టేబిలు నంబరు నోట్ చేసుకొనివున్నట్లున్ను తెలియుచున్నది.

దశారా గలాటా విచారణ

మహమ్మదీయుల సాక్ష్యము పూర్తిఅయిన వెనుక అధికారుల పక్షమున విచారణ సాగెను. తుపాకి కాల్పులు చేసిన సర్జంటు పాల్, మరియిద్దరు కానిస్టేబిల్సును, సర్కిల్ యిన్‌స్పెక్టరు, డిప్టిసూపరెంటు, జిల్లా సూపరెంటు, సబ్ మాజిస్ట్రేటు, డిష్ట్రిక్టుకలెక్టరు, గార్లను విచారించి 28 తేది విచారణ పూర్తిచేసి ప్రిస్ట్లీగారు జిల్లాకలెక్టరుతోటి టవున్ విచారణకు సంబంధించిన ప్రదేశాలు చూచి కారులో వెళ్ళిపోయిరి. ఈ విచారణకు సంబంధించిన వివరాలు నుండు ప్రకటింపబడును.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో.

E. P. 11/41
OS 43/39

Between:

బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డి — వాది.

vs

వంగల్లు రామలక్ష్మమ్మ వగైరాలు — ప్రతివాదులు.

యిందువల్ల యావన్మందికి తెలియచేయడమేమనగా:—

యీ నెంబరు వాది యీ నెంబరు ప్రతివాదుల మీద పొందియుండు డిక్రీనిబట్టి యీ నెంబరు ప్రతివాదుల తాలూకు యిందు క్రింద వివరించిన షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని జప్తి చేయించి యేలమునకు తెచ్చుచున్నాడు. యీ ఏలం తే 24-11-41 ది నాడు నెల్లూరు జిల్లాకోర్టు సెంట్రల్ నాజరుగారి ఆఫీసువద్ద బహిరంగముగా జరుపబడును. షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిమీదవుండు పరాధీనములు వగైరాల వివరముపై తెలుసుకోదలచినవారు మాఆఫీసులో తెలుసుకోవచ్చును.

షెడ్యూలు,

నెల్లూరు రిజిష్ట్రేషన్ డిష్ట్రిక్టు యిలాకా కోవూరు తాలూకా బుచ్చిరెడ్డిపాలెం సబ్ రిజిష్ట్రారులో చేరిన యినకపాలెం గల్లాపోలు గ్రామ పొలంలో ప్రతివాదులకు హక్కు అనుభవంగల

(1) నెం 48 రు పట్టా కోరుమాగాణి

సర్వే నెం 12/1	యం	0-51
324-బి		1-49
కోరు మెట్ట 13/1-ఎ		6-62
13/3		0-38
13/1-బి.		
యం 3.34 ట్లలో తూర్పు		3-31
19-సి		2-76

యిందులోవుండు బొంతరాతి బావిన్ని

నెం 45 రు పట్టా కోరు మెట్ట

సర్వే నెం 18/1-బి యం 14-85 ట్లలో తూర్పు 7-32

యిందులోవుండు బొంతరాతి బావిన్ని

కోరుమెట్ట సర్వే 15 యం 1-90 ట్లలో తూర్పు 0-95

కుల్లు 23-34 ట్లు

Upset Price Rs 6000/- subject to a mortgage.

(2) డిటో సబ్ రిజిష్టరులో చేరిన వవ్వేరుగ్రామ పొలములో ప్రతివాదులకు హక్కు అనుభవంగల

నెం 160 రు పట్టా కోరు మెట్ట

సర్వే నెం 48/1	యం	0-13 ట్లు
46/1		2-61
61-సి		0-62
46/3		4-10

యిందులోవుండు బొంతరాతి బావిన్ని

339-ఎ/3		0-24
329-సి		0-39
329బి/3ఎ		
యం 0-6 ట్లలో దక్షిణం తోటలలోకి పోవుటకు మినహాయించిన దొంక 0-3 ట్లు గాక		0-3 ట్లు.
71/3		0-56

కుల్లు 8-81 ట్లు

Upset Price Rs 2500/- subject to a mortgage.

చివుకుల మాలెకొండయ్యగారు,
వాది అడ్వొకేటు, నెల్లూరు.

ప్రకటన.

గూడూరు డివిజనలు యుద్ధకమిటీవారిచే హైందవ సైనికరక్షణార్థము 5 అంబులెన్సు కారులు పంపుటకై ఏర్పాటుచేయబడిన మార్ సూర్ లాటరీ ఎత్తుట నవంబరు నెల తే 25, 26 దులకు వాయిదావేయబడినది. సదరు లాటరీలో బహుమతులుగా ఇచ్చుటకై కావలసిన మంచి పెద్దసైజు ఎద్దులు 2, మంచి సైజు కోడెలు 2, మంచి మధ్యరకపు పాలు ఇచ్చుగాని, నిండుచూలితోనుండునట్టిగాని బర్రెలు 40 కావలసియున్నవి. సప్లయిచేయగల వారలు ధరలతోటి తే 7-11-1941 దిలోగా యీక్రింది అడ్రసుకు తెలుపుకున్న వారి బేరములను కమిటీవారు పరిశీలించి వెంటనే తక్కువ గిట్టుబాటుదారువల్ల సప్లయి పొందబడును.

గూడూరు
30-10-1941

వై. లక్ష్మీనారాయణరెడ్డి,
సెక్రటరి.

గూడూరు డివిజనలు యుద్ధకమిటీ, గూడూరు - నెల్లూరుజిల్లా.

హిందూ, మహమ్మదీయ, గలాటా.

[మొదటిపేజీ కొరకు]

అరెస్టులు

26 తేది స్టోనుహౌసుపేటలో 11 మందిని అరెస్టుచేశారు. యిందులో వైశ్యులు 9 మంది యితరులు ఇద్దరు. వీరు సబ్ జైయిలులో వున్నారు. వీరిమీద ఖూని ప్రయత్నము ఆనే 307 సెక్షన్ ప్రకారం నేరము మోపబడినది.

వీరికి బెయిలు దరఖాస్తు 29 తేది చిన్న కోర్టులో పెట్టబడినది. దానిలో సబ్ మేజస్ట్రేటు న్నూ, డిప్టికలెక్టరున్నూ వారిఆఫీసులలో ఉండకుండా టవున్ పోలీసుస్టేషనులో ఉంటున్నందున వారివద్ద బెయిలు దరఖాస్తు పెట్టుటకు వీలులేదని కారణం వ్రాయబడినది. యీ దరఖాస్తు 30 తేది వాయిదా వేయబడి.

27 తేది రాత్రి 60 మందిని అరెస్టుచేసి టవున్ స్టేషన్ యొక్క ఆఫీసురూములో ఒకరిమీద ఒకరిని క్రిక్కిరిసి కూర్చుండబెట్టినారు. ఒకవ్యక్తి, స్మృతి తప్పిపోగా వీరిని 28 తేది ఉ॥ హాస్పటలుకు చేర్చారు. పైవారిమీద 145, 146, 147, 188, 332, 379 సెక్షన్లు ప్రకారం కేసులు పెట్టబడినవి. వీటినిగూర్చి సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరు వుత్తరం వ్రాస్తూ వీటిలో 379 సె॥ తప్పు తక్కినవి బెయిలు ఇవ్వతగిన సెక్షన్లేను. ఐతే వీరిని వదిలితే ఎక్కువ నేరాలు జరుగుతేవి కాబట్టి 107 సె॥ క్రింద వీరిని వదలకుండ నిలుపవలసిందని వ్రాసినాడట. అందువల్ల సబ్ మాజిస్ట్రేటు వీరిని డిప్టికలెక్టరు వద్దకు పంపాడు. వీరిని జామీనుమీద విడుదల చేయుమని డిప్టికలెక్టరువద్ద 28 తేదినాడు పిటిషన్ పెట్టగా ఆయన త్రోసివేసినాడు. జిల్లా జడ్జివద్ద 29 తేదినాడు బెయిలు అప్లికేషన్ పెట్టబడ్డది. 30 తేదికి వాయిదా వేయబడ్డది.

28 తేది రాత్రి కురుగంటి రాఘవరెడ్డి, డి. రామయ్య, పి. నరసింహం, డి. లక్ష్మీనారాయణ, యస్. కామాక్షీగాడు, యం. సుబ్బరాయుడు, కె. నారాయణ, కె. మునిగాడు, యస్. నాగేశ్వరరావు, యం. వెంచయ్య, డి. సుబ్బయ్య గార్లను అరెస్టుచేసినారు.

29 తేది మధ్యాహ్నం కామాటివీధిలో హిందూ మహాసభ సెక్రటరి దువ్వూరి రామమూర్తి, యస్. నాగముని, టి. సాంబయ్య, నరసింహం, వి. రామయ్య గార్లను మరి 8 గురిని, మరి 6 గురు మహమ్మదీయులను అరెస్టుచేశారు.

29 తేదిరాత్రి పెనుబోలు సుబ్బరామయ్య శెట్టిగారిని మరి కొందరిని అరెస్టుచేశారు. 30 తేది సా॥ వరకు హిందువులను 108 మందిని, మహమ్మదీయులను 11 మందిని అరెస్టుజేశారు. మహమ్మదీయులలో కుమ్మరవీధి పెళ్లూరి వీరయ్యఖూనీసందర్భంలో ఇద్దర్ని, రైల్వేస్టేషన్ వద్ద కూనీసందర్భంలో ఒకరిని అరెస్టుచేసినారు.

కానిస్టేబిల్ మార్పు

828 కానిస్టేబిల్ గోవిందరాజులు హిందువులను ప్రోత్సహించాడని, రిజైర్డు డిప్టికలెక్టరు షైకు నద్దిన్ సాహెబ్ గారు రిపోర్టుచేశారు. అతన్ని ధర్మరాజు చెర్వువద్దకు ట్రాన్సుఫరు చేశారు. యితరమహమ్మదీయుల మాటలువిని ఇంత పెద్దవారుగూడా కులకక్షలలో దిగడం సబబేనా?

రక్షణం

రాఘవయ్య, ప్రెసిడెంటు పైడా సుబ్బరామయ్యగారలు అపాయకరవీధులను చూచి అచ్చటనుండి లేచిపోవు వ్యక్తులకు అవసర సహాయ పడిరి.

గాయపడి ఆసుపత్రిలోనున్న హిందు, మహమ్మదీయ ఉభయపక్షాలవారికి తగిన ధనసహాయం చేసిరి.

కొత్త పోలీసుఅధికారి

ప్రభుత్వంవారు అసిస్టాంటు సూపరెంటెంటు మర్రిగారిని కొత్తగా యీ యల్లరుల విచారణ నిమిత్తం నెల్లూరుకు వేసిరి. వారు 28 తేదినుండి ఇచ్చటనున్నారు. వీరు అల్లరుల సమర్థతో అణచగల నిపుణులట.

మూలపేట గలాటా

27 తేది రాత్రి 30 మంది మహమ్మదీయులను బస్‌లో తెచ్చి మూలపేటలో వదలారనీ, హిందువులు కనుక్కొని గల్భాచేయగా వెళ్లారనీ, ఈ గల్భావిని జడ్జిగారు టార్చిలైటుతో ఆ ప్రదేశం వచ్చి విచారించి పరామర్శించి పోయినాడనీ తెలుస్తుంది.

జడ్జి తోడ్కొనిపోవుట

27 తేది జిల్లాకోర్టుగుమాస్తాలు రాలేకున్నామని జడ్జిగారికి వ్రాయగా తాను కారులో స్వయంగా వచ్చి గుమాస్తాలనంతా పిలిపించి ట్రంకు రోడ్డుమీద ముందు గుమాస్తాలను నడిపిస్తూ వెనక ప్రక్క జడ్జిగారు తాను పిస్టల్‌తో కారులో వస్తూ, గుమాస్తాలను కోర్టుకు తీసుకపోయినాడు.

జడ్జీకి దొరికిన టోపీ

28 తేదిరాత్రి నెంబరు, లైట్లులేని ఒకబస్సు 3 గ్గురు మహమ్మదీయులను తెచ్చి భట్టారుపాళెం మాదిగవాడవద్ద వదిలిందట. మాదిగవాడను తగులబెట్టడానికి వచ్చినారనీ అందరూ తరుముతున్నారట. ప్రక్క కాపురమున్న జడ్జీగారుగూడ పరుగెత్తారనీ, నెంబరు, లైట్లులేని బస్సువెళ్లటుండడం జడ్జీగారు చూచారనీ, బస్సులోనుండి దిగినవారిని తరుముకోగా వారు కలెక్టరుబంగళా కాంపౌండులో దూరారనీ, వారితాలూకు టోపీ క్రిందబడగా జడ్జిగారికి దొరికిందనీ, అది మహమ్మదీయుల టోపీ అని దానిమీద జడ్జీగారు రిపోర్టుగూడా వ్రాశారనీ తెలుస్తుంది.

కల్లు అంగళ్ల మూత

కల్లు సారాయి అంగళ్ళు 3 రోజులు మూయమని ఉత్తర్వు జేశారు. 29 తేది సాయింత్రంతో ఆగడువు తీరిపోయింది.

ప్రిస్లీఎదుట పిటీషన్

దళారాగలాటా విచారణ జరుపుతున్న శివిల్యా బోర్డు సభ్యునిఎదుట హిందువుల ప్రదేశాలలో బందోబస్తు సరిగ్గాలేదనీ, అల్లరులు హెచ్చుగా వున్నను, బందోబస్తుతృప్తికరంగాలేదనీ, కొత్తహాలువద్ద 20 మంది రిజర్వును కావలాకేసీ, కామాటివీధిలో ఇద్దరు యిద్దరు టోపీలవార్ని మాత్రము వేశారనీ, 23 తేదిరాత్రి రిజర్వుతో లారీలో వచ్చిన సర్జంట్ పాల్ గారు హిందువుల తల్పులు కొట్టుతూ, కనపడ్డవార్ని తరుముతూ, గల్భాచేశాడనే మొదలైన విషయాలతో 24 తేదిపిటిషన్ పెట్టగా తనకుసంబంధంలేదని నిరాకరించబడెను. తర్వాత ఆ పిటీషన్ కలెక్టరుకు పంపబడినది.

23 తేది రాత్రి అరెస్టు చేయబడిన ఆరణి పుల్లయ్యను సబ్ మేజిస్ట్రేటువద్ద హాజరు పెట్టినప్పుడు సర్జంటు పాల్ తన్నినాడనీ, మరొక కానిస్టేబిల్ తుపాకితో పొట్టమీద పొడిచాడనీ చెప్పాడు. పుల్లయ్యను జామీనుమీద విడుదల చేయబడెను.

సర్ బోగుగారివద్దకు రాయబారం.

రా ॥ బ ॥ ఎం. వెంకట్రామయ్యపంతులు మదరాసు, హిందూమహాసభ ఉపాధ్యక్షులు నరసింహమూర్తి (నెల్లూరు వకీలు) వి. పాండురంగరావు మదరాసు, హిందూమహాసభ సహాయకార్యదర్శియు 28 తేది సాయంకాలం మూడు గంటలకు మద్రాసుగవర్నరుగారిఆడ్వైజరగు సర్ జార్జిబోగు గారిని సందర్శించి, నెల్లూరులో హిందువుల దుస్థితినిగూర్చి, కొట్లాటలగూర్చి వివరములు తెలిపిరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటుని, జిల్లా సూపరింటెండెంటుని వెంటనే బదిలీచేసి, అంతకన్న సమర్థులగువారిని హిందువుల విశ్వాసం బడయగలవారిని నియమించవలెనని కోరిరి. అమాయకులగు హిందువులపై ముస్లిము గుండాగ్రేసరులు కొందరు దారుణ హింసలు చేయుచున్నారని తెలిపిరి. సర్ బోగుగారు శాంతంగావిన్నారు. తగుచర్య తీసుకొంటామన్నారట.

2 రోజులలో తగ్గగలదు

నెల్లూరులో స్థితి 28 తేదికన్న నయమనియూ, రెండురోజులలో శాంతికుదిరి మామూలు పరిస్థితు లేర్పడగలవనియూ జిల్లాకలెక్టరు 29 తేది మదరాసు ప్రభుత్వంవారికి తెలియచేసినట్లు తెలియుచున్నది.

సవర్కారు తంతి

బొంబాయినుండి వి. డి. సవర్కారుగారు, హిందూ మహాసభాధ్యక్షులు, మదరాసు గవర్నరుగారికి ఇట్లు 23 తేది తంతివార్త పంపిరి.

"నెల్లూరుహిందువులు వారికి న్యాయస్థానములొసంగిన హక్కులు అనుభవించుకొనుటకు, స్థానిక ఉద్యోగులు ఆ హక్కులను రద్దుచేయుటకు అవకాశమిచ్చి, న్యాయస్థానములు తమ నిర్ణయములను తామే అమలుజరుపలేమని ఒప్పుకొనుట శాంతిభద్రతలను చెడగొట్టునేగాని కాపాడనేరదు."

ఖాళీ చేయుట

హిందువుల భాగంలో మహమ్మదీయులును, మహమ్మదీయుల భాగంలో హిందువులును ఖాళీ చేస్తున్నారు.

టవున్ స్థితి గతులు

పాకీవారు, వీధులుచిమ్మేవారు రావటంలేదు. టవున్ దుర్గంధభూయిష్టంగా వుంది.

స్కూళ్ళు, కాలేజి మూయబడినవి. జిల్లాబోర్డు 30 తేదిమాత్రం ఉన్నది. ఇంపీరియల్ బ్యాంకు మూత. ఆఫీసులకు గుమాస్తాలు, జవానులు పోను భయపడుతున్నారు.

పోస్టువుత్తరాలు, వగైరాలు, సకాలంలో రావడంలేదు. సాయుధపాణులై పోలీసులవెంట టపా జవాన్‌లు బైలుదేరుతున్నారు. 29 తేది పగలు 3 గం॥లకు జవానులు వూళ్లోకి బైలుదేరినారు—30 తేదిగూడా మధ్యాహ్నంవరకు ఉత్తరాలు బట్వాడా లేదు.

జైళ్ల మార్పు

నెల్లూరు సబ్ జైలులో స్థలం లేనందున కొందరు ఖైదీలను జిల్లాలోని యితర సబ్ జైళ్లకు పంపుతున్నారు.

S. I. మీద గూడా!

ప్రొబేషనరీ సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరు ప్రిస్లీగారు 29 తేది రాత్రి 9 గం॥కు స్టేషన్ నుండి మూలపేటకు సైకిల్ మీద పోతుండగా డైకస్‌రోడ్డుమీద మహమ్మదీయులు కత్తితో పొడవబోయినారట.

పోలీసులకు డిన్నరా?

అబ్దుల్ సలాంగారు 27 తేది రాత్రి పోలీసులకు తనఇంటివద్ద డిన్నరు జేశాడట.

రంజాన్ నాడు టౌను పోలీసు స్టేషనుకు ఒక మహమ్మదీయ నాయకునిచేత ఫలావు మున్నగు ఫలహార ద్రవ్యములు పంపబడుట నిజమేనా?

చేర్‌మెన్ రిపోర్టు

ఎ. సి. రెడ్డి చేర్మన్ గారు మద్రాసు ప్రభుత్వ సెక్రటరీగారికి నెల్లూరు భయోత్పాత పరిస్థితులగూర్చి తెలిపారట.

కోర్టులు

31 తేది నుండి వకీళ్ళు తప్పక కోర్టుకు రావాలనీ, రాకుంటే కేసులు వాయిదాలు యివ్వబడవని తెలుపుతూ వకీళ్ళు తమ పలుకుబడిని వినియోగిస్తే ఈ గలాటా తగ్గించవచ్చునని గూడ వ్రాశాడట.

ఇది తిరుగా ఉపసంహరించుకో బడ్డది. 6 తేది వరకు పొడిగించారు.

రిజర్వు

బందోబస్తుకు కృష్ణ, చిత్తూరు, చెంగల్పట్టు పోలీసు రిజర్వు గూడా పిలిపించబడినది.

రాఘవయ్యమీద రాళ్ళు

బెయిలు అప్లికేషన్ కొరకు డిప్టికలెక్టరు, సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారలు టవున్ పోలీసుస్టేషన్ లోవుంటే అక్కడకు వకీలు వెళ్ళాలగంటే రాఘవయ్యగారు కారులో పోతుంటే మహమ్మదీయులు బజారులో రాళ్ళురువ్వినారు. అప్పుడు ఆ కారులో ప్రొబేషనరీ సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరుగూడా ఉండిచూచి స్టేషన్ లో అధికార్లతో చెప్పినాడు. తిరిగివచ్చేటప్పుడు కారు మీద ఉమ్మివేశారు.

ప్రభుత్వం వద్దకు రాయభారం

నెల్లూరు క్లిష్టపరిస్థితులు, అధికార్ల అసమర్థత, పక్షపాతం, మున్నగు విషయాలగూర్చి మద్రాసు ప్రభుత్వం వద్దకు ఒక రాయభారం వెడలినది. దానిలో ఆమంచర్ల కృష్ణరావు పంతులు, చివుకుల మాలకొండయ్య గారలున్నారు. వీరలు 29 తేది మద్రాసు వెళ్ళిరి.

దళారా గలాటా విచారణ నిమిత్తం వచ్చియున్న శివిల్యాబోర్డు ప్రథమ సభ్యులైన ప్రిస్లీ గారితో గూడా మాట్లాడవలెనని 28 తేది నెల్లూరులో ఉత్తరం వ్రాయగా వారు నెల్లూరులో చూడ వీలులేదనిరి.

కనిగిరి తా॥ మొగళ్లూరు
పంచాయతి కోర్టులో
C. . No. 22/41

వోలేటి కొండయ్య — వాది
భోజ్జనపల్లె గోపాలకృష్ణయ్యవగైరాలు ప్రతివాదులు

యీ నెంబరున వాది ప్రతివాదులపైన ప్రామిసరినోటు బాకీ రు 49-15-0 లకు యీకోర్టులో దావాచేసియున్నారు.

1-వ ప్రతివాది.యగు గోపాలకృష్ణయ్యకు సమనులు జారి అయివుండలేదు. తిరుగా తేది 15-11-41 ది వాయిదా నిర్ణయించబడియున్నది. గనుక సదరు ప్రతివాదికి ఆక్షేపణలున్నయడల వాయిదారోజు వుదయం 11 గంటలకు కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలసినది. లేనంతట ప్రతివాది గైర్‌హాజరుమీదను విమర్శచేసి తీర్మానించబడును.

ఆర్. ఆదినారాయణయ్య,
ప్రెసిడెంటు.

Publisher and Editor: N. V. RAMANAIDU, Zamin Ryot Power Press, 168 Danduvari St, Nellore.